STJERNEN
KIRKENYT
JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • APRIL 2002

Præsident Hinckley indvier templet Colombia River i staten Washington

Præsident Gordon B. Hinckley har indviet templet Colombia River, som ligger i Richland i staten Washington i USA. Der er nu 107 templer i Kirken, som er i brug. De fire indvielsessessioner blev afholdt den 18. november 2001.

»Dit taknemmelige folk har opført dette hus. Det er blevet besøgt af mange tusinde. De er kommet af nysgerrighed og er gået herfra med påskønnelse af det. Må deres hjerte være vendt mod dit værk, og må ønsket om at lære din åbenbarede sandhed at kende vokse i dem,« sagde præsident Hinckley i indvielsesbønnen.

» ... Vi beder dig om at tilsmile dit folk og deres familier. Åbn himlens vinduer og udøs velsignelser over de trofaste, som bidrager med deres tid og midler i overensstemmelse med din vilje og lov. Må hele verden blive som Zion, efterhånden som dit værk udbredes blandt nationerne.«

Sammen med præsident Hinckley var ældste Henry B. Eyring fra De Tolv Apostles Kvorum og ældste Quentin L. Cook fra De Halvfjerds, som er præsident for Det Nordvestlige Område i Nordamerika. Templet Colombia River i Washington betjener sidste dages hellige i det sydøstlige Washington og det nordøstlige Oregon. Hen ved 15 000 medlemmer af Kirken overværede indvielsen. Inden templet blev indviet, måtte disse medlemmer rejse til templerne i Seattle i Washington, Spokane i Washington eller Portland i Oregon.

Næsten 65 000 kom til åbenthus i templet, som blev afholdt fra 27. oktober og indtil den 10. november bortset fra søndage. Som præsident Hinckley bad om i sin indvielsesbøn, så bad mange af gæsterne om at få mere at vide om evangeliet. Få uger efter templets åbenthus rapporterede Washington Spokane Mission om, at flere end 20, som havde været til åbenthus, var blevet medlem af Kirken, og mange flere undersøgte Kirken.

»Det nye tempel er blevet godt modtaget i lokalsamfundet,« sagde tempelpræsident Allan D. Alder. »Og Kirkens medlemmer er så taknemmelige. Tårerne strømmer, simpelthen fordi medlemmerne sætter så stor pris på at have dette tempel i nærheden af, hvor de bor.« □

FOTO: JASON SWENSEN, ULÅNT AF *CHURCH NEWS*

Templet Colombia River vil betjene medlemmerne i det sydøstlige Washington og det nordøstlige Oregon i USA.

Præsident Hinckley ærer præsident David O. McKay

Præsident Gordon B. Hinckley talte i Ogden, Utah, til ære for præsident David O. McKay (1873-1970), Kirkens niende præsident, ved indvielsen af en bygning på Weber State University, som blev opkaldt efter præsident McKay. »Det er meget passende, at vi kalder denne smukke, solide bygning David O. McKay-bygningen,« sagde præsident Hinckley.

»Den ærer ham. Den gengælder hans kærlighed til denne institution. Den udødeliggør hans navn. Den bliver en konstant påmindelse for hver enkelt studerende, som går på denne skole, om betydningen af hæderlighed, ærlighed, dyd, arbejde og skønhed.«

Præsident McKay besad en sjælden »fysisk og mental styrke og energi, en kærlighed til unge og et stort ønske om at se dem få noget ud af livet, en solid forståelse for det humoristiske kombineret med hård disciplin, et stort ønske om at lære samt værdsættelse af hårdt arbejde,« sagde præsident Hinckley.

Som ung gik David Oman McKay på det, der dengang hed Weber Academy. Der blev han siden hen rektor, hvor han underviste i religion og litteratur og samlede ind til at udvide skolen. Han forblev rektor i to år, efter at han i 1906 blev kaldet til De Tolv Apostles Kvorum. □

FOTO: TOM SMART, UDLÅNT AF *DESERET NEWS*

Ved indvielsen af en undervisningsbygning på Weber State University, opkaldt efter præsident McKay, hilser præsident og søster Hinckley på Alan C. Ashton, præsident David O. McKays barnebarn.

Marjorie Pay Hinckley fejrer 90 års fødselsdag

Marjorie Pay Hinckley, præsident Gordon B. Hinckleys hustru, fejrede den 23. november 2001 sin 90 års fødselsdag.

Søster Hinckley blev født i 1911 i Nephi, Utah, og er efterkommer efter sidste dages hellige pionerer. Søster Hinckley siger, at glæde har været nøglen til at leve et langt og sundt liv. »Hvis man er glad, lever man længere,« forklarer hun.

Præsident og søster Hinckley er vokset op i samme område og har kendt hinanden fra ungdommen af. De blev gift i templet i Salt Lake City i april 1937. De har fem børn, 25 børnebørn og 31 oldebørn.

Søster Hinckley fejrede sin fødsels-

dag med en familiefest og senere en reception sammen med generalautoriteterne og deres hustruer.

Søster Hinckley har flere gange fået anerkendelse for sit arbejde og har modtaget en æresdoktorgrad på Utah Valley State College i april 2001, en æresdoktorgrad for kristen tjeneste fra Brigham Young University i 2000 og Prisen for at tjene menneskeheden fra Foreningen af mormonrådgivere og -psykoterapeuter i 1998.

Søster Hinckley har rejst sammen med sin mand og besøgt alle kontinenterne og har talt med fremtrædende personer som dronningen af Thailand og Englands premierminister. □

FOTO: TOM SMART, UDLÅNT AF DESERET NEWS

»Hvis man er glad, lever man længere,« sagde søster Hinckley, 90 år gammel, idet hun tænkte tilbage på sit lange og lykkelige liv.

Første tjekkiske kirkebygning indviet

Den første kirkebygning, som er opført den Tjekkiet, blev indviet den 11. november 2001. De 280 medlemmer i Brno Gren benytter kirken. Bygningen, som blev indviet af ældste Ronald A. Rasband fra De Halvfjerds og førsterådgiver i Det Centraleuropæiske Område, huser også landets første slægtshistoriske center.

»Man glædede sig meget både til åbenthus og til indvielsen,« siger ældste Rasband, »fordi det var den første bygning, som Kirken har opført i Tjekkiet og Slovenien. Bygningen var fyldt med medlemmer og deres venner. Vi følte Ånden meget stærkt. Jeg følte, at denne nye bygning vil bidrage til at opbygge et godt forhold mellem vores religion og landet.«

»Vi ved, at dette kun er begyndelsen på Kirkens vækst her,« siger C. Richard Chidester, præsident for Den Tjekkiske Mission i Prag. »Denne smukke bygning er et stort tegn på, at Kirken vokser og er stærk her. Den bliver stærkere.«

Der var åbenthus i to dage i oktober med Gád Vojkůvka, der er præsident for Brno Distrikt i Tjekkiet, som vært. Præsident Vojkůvka mindedes tiden i det tidligere Tjekkoslovakiet, hvor missionen var lukket i over 40 år, og Kirkens medlemmer ikke åbenlyst kunne efterleve evangeliet. Hans forældre holdt møder i deres hjem en gang om måneden. Takket være præsident Thomas S. Monson fra Det Første Præsidentskab, ældste Russell M. Nelson fra De Tolv Apostles kvorum, ældste Hans B. Ringger fra De Halv-

FOTO: MELANIE RASMAND, UDLÅNT AF CHURCH NEWS

Kirkeledere og regeringsembedsmænd deltager i indvielsen af Brno Grens kirkebygning. Fra venstre ses: C. Richard Chidester, Gad Vojkůvka, Zdenek Nocak fra Tjekkiets Kulturministerium, ældste Ronald A. Rasband og Jaromír Holcman.

FOTO: MEANIE RASBAND, UDLÅNT AF CHURCH NEWS

Brno Grens kirkebygning er den første, som er blevet opført i Tjekkiet. Kirken opnåede anerkendelse i landet i 1990.

fjerds og Jiří Šnederfler, som dengang var præsident for Det Tjekkoslovakiske Distrikt, opnåede Kirken anerkendelse i 1990. Nu siger præsident Vojkůvka, at han er taknemmelig for, at han og hans familie kan komme i kirke hver uge i deres egen kirkebygning. Præsident Vojkůvkas børn er fjerde generation, som er medlem af Kirken.

»Vi er meget lykkelige for, at det her sker,« siger et medlem, Dana Melicharova. »Vi ved, at dette er Herrens værk, og at det har fremgang. Nu kan folk lære evangeliet at kende. De kan lære at tale med vor himmelske Fader. De kan blive lykkelige, og det er formålet.« □

Udlånt af Church News, *1. december 2001.*

Offentlig rundvisning i sydafrikansk kirkebygning

Kommunalpolitikere og hundredvis af lokale indbyggere kom til åbenthus den 10. november 2001 i den nye kirkebygning i Daveyton Ward i Sydafrikas Benoni Stav. Gæsterne fik en rundvisning i bygningen og frokost. I hvert lokale var der en udstilling om hver enkelt organisations funktion i Kirken. Der var tillige udstillinger om forskellige aspekter i Kirken, bl.a. arbejdsformidlingen, slægtshistorisk center og Kirkens undervisningsprogrammer.

Det lokale Daveyton voksenkor sang under arrangementet flere sange på engelsk, zulu og sesotho.

Dagen efter indviede ældste Steven E. Snow fra De Halvfjerds, som er anden rådgiver i Afrikas Sydøstlige Område, den nye kirkebygning. Han sagde, at bygningen vil være til gavn for lokalsamfundet og et forbillede på retskaffenhed. »Denne bygning er her for at styrke familierne, opmuntre medlemmerne og belære om vor Frelser Jesus Kristus. Den er for folk i alle aldre,« sagde han. □

Udlånt af Church News, *8. december 2001.*

Premierminister deltager i stavskonference

Fijis premierminister, Laisania Qarase, og hans hustru, Lemba, overværede stavskonferencen i Suva Fiji Stav den 21. oktober 2001.

Der var frokost efter konferencen, hvor ældste Pita F. Hopoate, en halvfjerdser-områdeautoritet, overrakte dem Mormons Bog samt bogen *The Mission.*

Hr. Qarase udtrykte sin værdsættelse af det gode, som Kirken gør for folket i Fiji. Han sagde, at den udvikler folks tanker og hjerte, og han udtrykte ønske om, at Kirken fortsat vil vokse i Fiji. □

Udlånt af Church News, *8. december 2001.*

Familien Konietz med 10 børn på tysk tv

Alle ti børn i familien Konietz fra Hamm Ward i Dortmund Stav i Tyskland blev interviewet til en dokumentarudsendelse på en tysk tv-kanal den 25. november 2001.

Programmet, som hed »En dag hos mormonerne,« var udarbejdet af Martin Blachmann, som tilbragte to dage sammen med familien. Otte timers optagelser blev redigeret ned til en halv times udsendelse, hvori de sidste dages helliges levevis blev vist. Familien fortalte også om deres tro.

Faderen, Wolfgang, er montør. Han og hans hustru, Ursula, har ti børn i alderen to til 18 år.

Den første samtale i programmet drejede sig om, hvor vigtigt det er at spise sundt. Mens søster Konietz lavede mad, fortalte hun om visdomsordet og køkkenhaven, og forrådsrummet i kælderen med et års forråd blev vist frem.

Hr. Blachmann spurgte: »Har I virkelig mad til et helt år?«

Søster Konietz svarede: »Tja, vi har hvede til et år. Al anden slags mad holder ikke så længe, men det er nok i en nødsituation.«

Man så familien bede flere gange. På et tidspunkt sagde hr. Blachmann, at »mange kirker giver indtryk af, at de er Jesu Kristi kirke.« Så spurgte han om forskellene på den sidste dages kirke og andre kristne kirker. Bror Konietz svarede ved at fortælle om Joseph Smith og nutidige profeters betydning.

»Hvad er den sidst nye profeti?« spurgte hr. Blachmann. Bror Konietz fortalte om en tale, som præsident Gordon B. Hinckley holdt ved generalkonferencen i oktober.

Mandag aften samledes familien i stuen. 14-årige Tabea talte om bønnens betydning. Seksårige Tivon viste forskellige malerier, tegninger og rapporter om familiens aktiviteter i den forgangne uge. Denne mandag afholdt familien brandøvelse. Bror Konietz tog en særligt fremstillet stige frem og satte den på siden af altanen.

Alle 12 familiemedlemmer strøg ned ad stigen og ned i haven ud til vejen.

Ved aftensmaden fortalte Alena om sit medlemskab af en judoklub. Da hr. Blachmann spurgte, om der var konkurrencer om søndagen, sagde Alena, at hun ikke var med i søndagskampene, fordi det er en helligdag.

Tirsdag morgen stod hr. Blachmann foran huset og sagde: »Der afholdes familieaften verden over hver mandag – mormonernes familieaften. I dag,« fortsatte han, »er det tirsdag, og for et af børnene begyndte den kl. 5.30 med studium af skriften, en slags religionsundervisning. Kl. 7.00 beder familien sammen.«

I slutningen af udsendelsen så man to missionærer og andre medlemmer af Kirken brolægge en indkørsel til garagen ved siden af huset.

Denne udsendelse gav familiemedlemmerne mulighed for at fortælle med deres egne ord uden indsigelser, hvilket gav seerne mulighed for at danne deres egen mening.

Udsendelsen fik ifølge hr. Blachmann gode seertal. Han skrev i et brev: »Jeg vil gerne have lov til at takke for at være hos jer, nu hvor vi har sendt denne udsendelse … Vi kan måle, hvor mange menneske, som har set udsendelsen. I begyndelsen [af programmet] var der 300 000 seere. I slutningen var der 600 000.«

Mange naboer, lærere og indbyggere, som søster Konietz aldrig før har mødt, har fortalt, hvordan udsendelsen har påvirket deres tilværelse. En skolelærer indrømmede, at hun på grund af frygt ikke kom til en af Konietz-drengenes dåb. Men hendes frygt er blevet mindre på grund af udsendelsen, og hun har tænkt sig at komme til den næste dåb. □

Udlånt af Church News, *15. december 2001*

FOTO: MARKUS SNOIL, UDLÅNT AF CHURCH NEWS

En tysk tv-udsendelse skildrede Wolfgang og Ursula Konietzs families hverdag som medlemmer af Kirken.

Ældste ward i Ruhrområdet fejrer 100 års jubilæum

Markus Knoll, Hilda U. Emmerlich og Wilma M. Gollnic

Det ældste ward i Tysklands Ruhrområde fejrede 100 års jubilæum den 11. november 2001.

Den nøjagtige dato for wardets oprettelse kendes ikke, men medlemmerne ved, at det blev oprettet i efteråret 1901. Borgmester Waltraud Papst fra Herne var ved et særligt nadvermøde i anledning af wardets jubilæum sammen med ældste Wolfgang H. Paul, halvfjerdser-områdeautoritet, Lynn M. Hansen, missionspræsident i Hamborg, Wolfgang Hiemer, præsident for Dortmund Stav samt andre medlemmer.

Borgmester Papst udtrykte sin glæde over indbydelsen til nadvermødet og til at lære mere om Kirken og dens historie i Herne. Biskop Dietmar Richter forklarede, at der er blevet oprettet yderligere seks ward af Herne Ward. »Herren har virkelig velsignet os,« sagde han.

Der var ikke megen religiøs tolerance i Tyskland, da wardet blev oprettet. De første missionærer fra Amerika mødtes med fjendtlighed og modstand. Ved en af de første dåb udskrev en politibetjent en bøde. De første møder blev afholdt hjemme hos et medlem, hvor missionærerne også boede. I 1902 lejede man større lokaler. Politiet skulle give tilladelse til Kirkens møder, og tilladelsen til at mødes gjaldt kun i én uge. Aviserne gav en meget negativ beskrivelse af Kirken. I februar 1902 beskrev avisen i Dortmund de »to amerikanske svindlere i Herne, som bruger vildfarne lærdomme.« Aviserne opfordrede missionærerne til at forlade Herne. Men værket gik frem.

Medlemmerne mødte yderligere problemer, da nazisterne kom til magten i 1933. Nogle medlemmerne mistede deres arbejde, deres hjem blev ransaget af politiet, og nogle blev fængslet.

Efter krigen uddelte Kirken mad og tøj i Herne som en del af velfærdsprogrammet. I 1950'erne og

FOTO: DORTMUND STAV

Herne Wards medlemmer i 1934.

FOTO: DORTMUND STAV

Gertrud og Rudolf Burkhardt.

1960'erne emigrerede mange medlemmer til USA, og de tyske ward led som følge af dette tab. I 1969 indviede ældste Hartman Rector junior, som dengang var medlem af De Halvfjerds Første Råd, kirkebygningen i Herne.

I dag har Kirken ikke så dårligt et ry som førhen. Nogle af årsagerne til forbedringerne er, at wardet har udført tjenesteprojekter i lokalsamfundet, og medlemmerne har også inviteret naboer til koncerter i Kirken.

Blandt de første medlemmer af wardet er Rudolf Burkhardt og hans hustru, Gertrud, som nu er i firserne. Under Anden Verdenskrig var bror Burkhardt soldat i mange dele af Europa. Efter krigen blev han døbt i Freiberg i Sachsen. Han og hans hustru flyttede kort efter til Herne, hvor han var præsident for Ruhr Distrikt fra 1954-1955.

»Mit medlemskab af Kirken har ændret mit liv totalt,« siger bror Burkhardt. »Indtil min dåb var mit liv påvirket af mange års militærtjeneste. Men gennem mine kaldelser i Kirken har min livsfilosofi og min adfærd ændret sig til det bedre.«

I dag er bror Burkhardt besegler i templet. Søster Burkhardt synger i det kendte og meget populære kor i Herne Ward. □

Udlånt af Church News, *15. december 2001.*

Tilgængeligt materiale på Kirkens internetside

Besøger man Kirkens side på internettet (*www.lds.org*), vil man se et stadigt stigende antal materialer, som er oversat til diverse sprog. Vælg blot det engelske ord *Languages* på Kirkens hjemmeside.

Dette link indeholder den sidste nye liste over sprog, som er tilgængelige på siden. Ved at vælge et hvilket som helst sprog på siden kan man finde oversatte tekster, enten i skreven form eller som lydoptagelser. Man kan udskrive mange af disse materialer fra sin egen computer. Nogle af de materialer, der kan fås i øjeblikket, er:

- »Den levende Kristus – apostlenes vidnesbyrd« i HTML-format (tekst).
- Rapporter fra generalkonferencen i HTML-format og PDF (som viser alle artikler og billeder, som de forefindes i trykte udgaver, eller som lydoptagelse.
- »Vor tids lærdomme, 2002« – en liste over materialer til brug i Det Melkisedekske Præstedømme og Hjælpeforeningen den fjerde søndag i måneden – i PDF-format.

Liahona fås ligeledes på nogle sprog i PDF-format. For at få adgang til *Liahona* fra internetsidens hjemmeside vælges ordene *Gospel Library*. Dernæst klikkes på de engelske ord *PDF Magazines*. Klik på forsiden *Liahona*. Dernæst vælges et sprog på rullemenuen, og der klikkes på forsiden for den udgave, som man ønsker at se. □

Videoen *Særlige vidner om Kristus* er udkommet

Særlige vidner om Kristus (katalognr. 53584 110) indeholder vidnesbyrd fra alle de 15 medlemmer af De Tolv Apostles Kvorum og fås nu på distributionscentrene på følgende sprog: cebuano, dansk, engelsk, fijiansk, finsk, fransk, hollandsk, indonesisk, italiensk, japansk, kantonesisk, koreansk, mandarin, norsk, portugisisk, russisk, samoansk, spansk, svensk, tagalog, tahitisk, thailandsk, tongansk, tysk, ukrainsk og ungarsk. Hele teksten til denne viden blev udgivet i april 2001 i *Liahona*. □

Yderligere ideer til fællestid, april 2002

Følgende er yderligere ideer til fællestid, som lederne kan bruge sammen med Fællestid, der er trykt i Liahona *fra april 2002. Se »Den største gave« på side 14 og 15 i* Lille Liahona *i denne udgave, hvor der er lektion, instruktioner og aktiviteter, som passer til disse ideer.*

1. Hjælp børnene med at lære om Frelseren og templets ordinancer ved at vise dele af videoen *Særlige vidner om Kristus* (katalognr. 56584 110). Forklar børnene, at en af profetens og apostlenes roller er at vidne om Frelseren. Skriv titlen på nogle sange eller salmer på tavlen i tilfældig rækkefølge for at hjælpe børnene med at fokusere på budskabet i hvert videoklip. Vis et videoklip, og få børnene til at vælge en sang eller en salme, som de mener passer til klippet. Syng den derefter, mens du finder frem til næste klip. Hvis videoen ikke kan fås, kan I bede nogen læse teksten højt (se *Liahona*, apr. 2001, s. 2-24). Bær vidnesbyrd om velsignelserne ved at have levende profeter i vore dage og de velsignelser, som templet giver os.

2. Vis billeder af nogle af børnenes forældre, da forældrene var yngre. Få børnene til at gætte, hvis forældre de er. Spørg hvordan de kunne finde ud af det. Forklar at vi ofte ligner vore forældre. Skriv de fysiske træk på tavlen, som vi arver efter vore forældre: øjenfarve, hårfarve, højde osv. Vi er også vor himmelske Faders sønner og døtre. Hvor ved vi det fra? Vis et billede af den første åbenbaring. Forklar at vi i skrifterne lærer, at vi er skabt i vor himmelske Faders billede (se 1 Mos 1:26-27), og at han har et legeme af kød og ben (se L&P 130:22). Syng »Jeg er Guds kære barn« (*Børnenes sangbog*, s. 2). Tegn på et stort stykke papir en stige med syv trin, som går fra en cirkel, hvor der står »Jorden«, til et område, der hedder »Himlen.« Vor himmelske Fader lover, at vi kan arve hans rige og komme tilbage og leve hos ham, hvis vi gør nogle bestemte ting. Lav følgende syv ordstrimler, hvor skriftstedshenvisningerne skrives på forsiden og sangen eller salmen skrives bagpå: Hebr 11:6; 3 Nephi 11:38; L&P 10:55; Mosiah 15:11; L&P 6:37; Joh 13:15; Matt 7:21. Sæt en ordstrimmel under hvert trin på stigen. Få klasserne til efter tur at vælge en ordstrimmel. Mens hele Primary synger sangen eller salmen, skal klassen, som valgte den ordstrimmel, prøve at finde skriftstedet, inden sangen er slut. Få klassen til at læse skriftstedet og på trinet af stigen skrive, hvad vi skal gøre for at modtage vores evige arv.

3. *Til mindre børn:* Lær dem følgende fingerleg. »Et lille frø kan gro« (*Tommelfinger og pegefinger samles*) »Til et træ hvor frugter bo.« (*Armene i vejret som grene*) / »En lille kanin« (*Mimr med næsen*) »vokser sig stor og fin.« (*To fingre [ører] i vejret; den anden hånd aer dem*) / »Har du set en haletudse?« (*Hænderne laver svømmetag*) / »Den bliver til en kæmpetudse.« (*Venstre håndflader danner åkandeblad; højre hånd [frø] hopper over på bladet*) / »Hvad med rækker af børn?« (*Begge hænder, alle fingrene opad*) / »Vil de vokse så hurtigt som en ørn?« (*Armene i vejret*) / »Ja, det er klart, og En der er« (*peg en finger i luften*) / »de vil ligne mer' og mer' (*Højre arm i vejret*) / »Hvis Guds børn holder ud,« (*Nik med hovedet*), »kan de blive som Gud.« (*Fold armene*). Få børnene til at lave tegninger, der viser fingerlegen, med et billede af dem selv nu, og sådan som de håber at blive. □

Det Første Præsidentskabs julebudskab

»Hvor er det vidunderligt, at mænds og kvinders hjerte, i hvert fald på denne tid af året, vender sig til tilbedelse af Guds Søn verden over,« sagde præsident Gordon B. Hinckley til de forsamlede i Konferencecentret og stavscentre ved Det Første Præsidentskabs julebudskab den 2. december 2001.

Sammen med sine rådgivere i Det Første Præsidentskab, præsident Thomas S. Monson og præsident James E. Faust, bar præsident Hinckley vidnesbyrd om Jesu Kristi liv og tjenestegerning.

»Ved ham er hans vidunderlige frelsesplans og plan for ophøjelse og herlighed kommet, og kommer nu igen. Han er Herren den Almægtige, Søn af Gud den Almægtige, som lever og regerer for at lede sit værk,« sagde præsident Hinckley.

»Nu er verden i krig. Vores civilisation er i fare. Men over al konflikten, al striden og al kampens hede er han vores tilflugt, vor Klippe gennem tiderne, vores kilde til fred, tryghed og vished, hvad angår menneskets sjæl.

Pris til den Almægtige og til hans Enbårne Søn, hele menneskehedens Forløser. Vi er hver især bedre, vores liv er rigere, og vores tro er mere fast på grund af Jesus Kristus, den levende Guds levende Søn, vor Forløser og vor Konge, hvis fødsel i Betlehem i Judæa vi ærer i denne tid.

På grund af ham er vi lidt mere venlige, lidt mere betænksomme, lidt mere elskværdige og meget rigere i ånden.«

Præsident Hinckley bad os alle om at gøre mere for at følge Frelserens eksempel på kærlighed og tjeneste:

»Det er vores bøn i denne vidunderlige juletid, at vi vil se indad og se vores eget hjerte efter og se udad for at finde mulighed for at bøje os ned og løfte nogen op, som har behov for det. Det vil ikke være svært at finde nogen. Brødre og søstre, drenge og piger: Vi kan alle være lidt mere venlige, lidt mere tålmodige og lidt mere hjælpsomme. Vi kan alle række ud til alle dem, som af mange forskellige årsager slås med lidelser. Vi kan erstatte vrede med kærlighed. Vi kan tilsidesætte egoismen i vores tilværelse. Vi kan knæle ned og bede til Faderen i Jesu Kristi navn og så rejse os og række ud for at velsigne de nødlidende, de fattige, de tyngede og dem, som har problemer …

Må I hver især få en uselvisk oplevelse, med at bringe andre velsignelser, som I længe vil mindes.«

Præsident Monson talte om de udfordringer og velsignelser, som findes i verden i denne tid. »Der er sket meget i verden, siden vi sidst mødtes til vores traditionelle julebudskab,« sagde han. »Terrorangrebene mod USA den 11. september og den øvrige terrortrussel har indtil videre formørket håbet om fred på jorden.

Frihedens pris har altid været høj. Vore bønner er med dem, hvis familie har mistet en af deres kære, og som dagligt kæmper for at klare sig. Vi forenes i inderlig bøn til vor Fader i Himlen om, at der må findes en løsning på fred, og at himlen vil skænke os næstekærlighed.«

Præsident Monson tilføjede sin egen bøn om, at vi atter beslutter os for at leve, som Kristus gjorde. »Der findes intet bedre tidspunkt end nu, netop i denne juletid, hvor vi alle atter kan beslutte at efterleve de principper, som Jesus Kristus har belært om. Det er tid til at elske Herren, vor Gud, af hele vores hjerte – og vores næste som os selv.«

Præsident Faust talte om juletraditioners betydning og forklarede, at »en af grundene til, at julen betyder så meget, er, at vi år efter år følger traditioner, som knytter vores familie sammen … Når vi holder juletraditionerne i hævd, knytter vi os til fortiden, nuet og fremtiden.«

Jesus Kristus bør være midtpunktet i vores juletraditioner for os alle sammen, sagde præsident Faust. »Når vi tænker på glæden i julen i forgangne år og glæden over denne jul, må vi så fornemme og forevige de juletraditioner, som udtrykker vores kærlighed til hinanden. Den største tradition er selvfølgelig også årsagen til, at vi fejrer jul. Budskabet om 'en stor glæde' skal 'være for hele folket' (se Luk 2:10). Vore traditioner bør hver især pege hen mod denne, den største af alle traditioner.« □

FOTO: JOHN LUKE

»Må I hver især få en uselvisk oplevelse, som I længe vil mindes, med at bringe andre velsignelser,« sagde præsident Hinckley ved Det Første Præsidentskabs julebudskab.

Elsker! … Elsker ikke! … Elsker!

Nej, det er ikke min hustrus følelser for mig, jeg er ved at afgøre. Nej, det er hvordan du og jeg føler for et dagligdags redskab. Om vi elsker det, eller måske har et næsten hadefuldt forhold til det, afhænger af vores succes ved brugen af det.

Internettet er det, som det drejer sig om – og vores brug af det i slægtsforskningen. Vores adgang til internettet er jo helt afhængig af, om vi har en computer, eller om vi har tilgang til en. For ganske få år siden sad vi med stakke af papir og forsøgte at holde styr på slægtskaber og dokumenter ved hjælp af skrivemaskinen og et måske omfattende arkiv. Da computeren kom, var den en enorm hjælp til at få styr på meget af dette, og man kunne pludselig redigere familieskemaer og anetavler med øjeblikkelig virkning. En naturlig forlængelse er så blevet til internettet, hvor både Kirken, genealogiske foreninger og enkeltpersoner bidrager med større eller mindre oplysninger om slægtskabsforhold.

Jeg skal selvfølgelig fortælle en succeshistorie, som er sammenstykket af flere gode oplevelser. Det tog rigtig fart, da jeg først besluttede mig til at overvinde min angst for at sende noget af min egen slægt til en fuldstændig fremmed person, som havde et »godt tilbud«. Først så tjekkede jeg hans hjemmeside og læste en artikel om ham i bladet »Data i Slægtsforskningen«; så sendte jeg e-brevet over internettet, men det kom aldrig frem, ja, så kunne det også være det samme. Men det lød alligevel for godt – tilbuddet – så måneder senere forsøgte jeg igen og denne gang med succes. Succesen bestod i, at jeg fik kontakt til andre som forskede i de samme slægter som jeg selv – og hvilken hjælpsomhed det resulterede i, det var en fantastisk oplevelse. Vildfremmede mennesker sendte beredvilligt stakke af papir og elektroniske data – og gav

FOTO: JHB

Jørn Holm Bendtsen, en ivrig slægtsforsker.

oplysninger om, hvor man kunne finde litteratur og gode internetsteder. Selvfølgelig var de også selv interesserede i at modtage oplysninger, og det gav jeg beredvilligt.

Nu var grænserne brudt ned, alle de gode informationer måtte udnyttes, så jeg har besøgt internettet flittigt – og fundet mange interessante oplysninger om slægten og fået forøget min anetavle med adskillige generationer. Nogle grene i anetavlen er vokset fænomenalt, mens andre stadig må ligge og vente og måske aldrig kan udvides ad denne vej, men skal behandles traditionelt.

Det første skridt var altså at sende mine data i en gedcom-fil til en Lars Lundin, som p.t. bor i USA. Han tilbyder at sammenligne de gedcom-filer, han modtager, og formidle de sammenfald, der måtte komme. Indtil i dag har jeg via denne kontakt fået forbindelse til 40 andre, som har mere eller mindre tilknytning til min slægt. Den sidste var for øvrigt min fætters svigersøn. De fleste af disse kontakter knyttede sig til en del af familien, som er særdeles godt beskrevet i et bogværk, og vi kunne ikke give hinanden så meget nyt, men få andre gav virkelig pote.

Ved at kombinere mig frem gennem de mange oplysninger har jeg også kunnet hægte meget sammen, som ellers var spredt. Mange af oplysningerne må jeg også kontrollere mod de kilder, vi kender så godt, nemlig kirkebøger, skifteprotokoller osv., men det er en stor hjælp at blive ledt på vej.

Herunder kommer så nogle af de gode henvisninger.

Sammenligning af slægter og kontakter til andre slægtsforskere:
http://www.lklundin.dk/~gedcomp/kontakt.html
e-mail til:
gedcomp@lklundin.dk.

Er man specielt interesseret i bornholmske slægter er disse adresser gode:
http://www.kofoed.org/
http://www.bslf.dk
e-mail til:
jhbrbb@vip.cybercity.dk

En meget initiativrig mand har udraget stort set samtlige skifter på Bornholm op til år 1800, en sand guldgrube. Han kan kontaktes og man kan købe en CD med disse oplysninger, samt Kures gårdfortegnelse digitaliseret. Et værk, som ellers ikke er tilgængelig uden for Bornholm.
John G. Christensen, Helsinge.
E-mail: *munk@christensen.tdcadsl.dk*

Norske forhold kan ses på:
http://www.norwayfamily.com/
http://digitalarkivet.uib.no/index-eng.htm

Bidrag fra stort set hele verden kan ses på disse adresser:
http://www.gencircles.com/
http://www.worldconnect.rootsweb.com/
http://www.gencircles.com/info/promise/

http://www.genealogy.about.com/cs/vitalrecords/
http://www.justgen.com/
http://www.genealogytoday.com/genealogy/enoch

Og så kan det betale sig at søge på de store søgemaskiner. Når man kommer til deres åbningsside taster man sine familienavne ind og leder efter dem. Det kan give resultat.
http://www.jubii.dk
http://www.yahoo.com
http://www.google.com
og hvad de ellers måtte hedde.

Så nu er jeg spændt på om du vil få gode stunder på internettet og får forøget dine slægtsoptegnelser. □

Jørn Holm Bendtsen, Århus Ward

Familiens uddragningsprogram

I 1970'erne og 1980'erne blev der i Danmark uddraget optegnelser fra de danske kirkebøger. Dåb og vielser blev omhyggeligt skrevet ned på kort, som derefter blev fordelt til templerne, hvor der blev udført stedfortrædende arbejde. I dag kan vi finde de fleste af disse navne i Kirkens database IGI (Internationalt Genealogisk Indeks). Vi kan søge i denne database på vore Slægtshistoriske Centre eller på Kirkens Internetside.

Det var desværre ikke alle sogne, der blev uddraget. I Danmark har vi ca. 2100 sogne. Men det blev alligevel til en del, og i dag kan vi se endnu nogle frugter af dette stykke arbejdet, idet Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige på CD-rom har udgivet disse kirkebøger tillige med andre kirkebøger fra Finland, Norge og Sverige. Disse CD-rommer indeholder 4,5 million optegnelser, som er afskrevet fra originale optegnelser om fødsel, barnedåb og vielser fra sidst i 1500-tallet op til 1905. Af disse 4,5 million optegnelser sætter Danmark sig på 1 067 316 fødsler og barnedåb og 296 440 vielser, kun overgået af Sverige, som har 1 445 338 fødsler og barnedåb og 354 305 vielser.

Taget i betragtning at der ved en persons fødsel også er registreret et hold forældre, og ved vielserne en ægtefælle og oftest brudens og gommens forældre, kan det meget vel give en database for hele Skandinavien på flere end 10 millioner navne på disse CD-rommer.

Disse CD-rommer kan købes som et sæt med syv CD'er samt en CD med søgeprogram formedelst 169,– kr, ligesom databasen nu også kan søges på Kirkens Internetadresse. CD'en er absolut den bedste med flere søgemuligheder. Men, men, men – vil vi ikke gerne have CD-rommer med ALLE de danske sogne? Joh, naturligvis – og hvordan gør vi så det?

Vores Kirke har nu igen et uddragningsprogram i gang. Denne gang bliver det kaldt »Familiens uddragningsprogram«, fordi vi alle (enlige som familier) kan medvirke i dette program – vel at mærke i hjemmene. Det kræver, at man har en computer.

Efter at have indlagt et lille dosprogram kaldet Udehome eller Ude for Window (efterhånden vil vi dog gå over til helt at benytte windowsudgaven, da den er så absolut meget nemmere at arbejde med), er man klar til at indtaste efter fotokopier af kirkebogen. Hver pakke indeholder ca. 200 navne. Det vil tage max. ti timer at indtaste en pakke.

Det er ønskeligt, at man kan overkomme i det mindste én pakke (ca. 200 navne) inden for en måned eller to.

Efter at være tastet ind første gang bliver materialet overgivet til en ny taster, som indtaster den samme pakke en gang mere (korrekturlæsning). Men denne gang er det meget sjovere, for det, som den første indtaster har skrevet, er tildækket af ###. Hvis det ikke stemmer med den første indtaster, kan man ikke komme videre, og så skal man undersøge, hvorfor man ikke kan komme videre. Det er lidt nemmere at indtaste anden gang. Det skal tilføjes, at ikke alle sogne på de udgivne CD-rommer er fuldstændige. Disse sogne bliver nu fuldstændiggjort gennem familiens uddragningsprogram. Som en ekstra gevinst bliver nu også dødsprotokollerne afskrevet. Det er en kendsgerning, at mange bække små, giver en stor å, så jo flere uddragere, jo flere søgbare sogne på næste hold CD-rommer.

Tal med højpræsternes gruppeleder i dit ward eller din gren, som er ansvarlig for slægtshistorisk arbejde. Han kan evt. henvise dig til jeres uddragningsleder, hvis I har en sådan. Ikke-medlemmer kan med præstedømmets godkendelse også medvirke i programmet, så har du en flink nabo eller en god ven, så prøv at få dem involveret også.

Efter diverse startvanskeligheder kom der så småt gang i uddragningsarbejdet i oktober 1999. Indtil dato er det desværre ikke lykkedes at få afleveret et færdigt sogn endnu. Vi mangler din hjælp. Kom og deltag i projektet. Del oplevelsen med din familie. Dine børn vil synes, det er sjovt at få lov til at taste ind. De vil synes, det er sjovt at hjælpe dig med at tyde optegnelsernes håndskrift. Det hedder jo netop »Familiens uddragningsprogram.« □

Lis Billeskov Jansen,
Uddragningsleder i Københavns Stav.

Nim sogn og Skanderborg rytterdistrikt

Bonden Stephan Rasmussen blev født i 1827 på Stjernholmgård i Nim. Eet af hans 83 oldebørn, Kjeld W. Rasmussen fra Ballerup Ward, har netop oversat og udgivet Nim sogns ældste kirkebog fra 1748-1814. Kjeld Rasmussen, som tidligere har udgivet flere af vore gamle personalhistoriske kilder, fortæller, at Nim sogn er noget helt specielt, fordi deltagerne ved vielser og dåb kommer fra langt flere forskellige lokaliteter, end han tidligere har set.

Slægtsforskningen i Skanderborg rytterdistrikt har fået yderligere vind i sejlene med denne udgivelse. En granskning af, hvorfra dåbsvidner og forlovere kommer, viser nemlig meget overraskende, at familierne i Nim havde forbindelser til mere end halvdelen af sognene i det gamle Skanderborg amt.

Nim ligger midt i det frodige og landskabeligt smukke Østjylland 10 km nordvest for Horsens.

At vi er tæt på Danmarks geografiske midtpunkt samt, at flere af vore gamle konger færdedes i sognet – bl.a. på jagtslottet Eslund, hvor Chr. 4 kom med sine forældre – kan være noget af forklaringen på, at herredsbyen Nim havde familieforbindelser til ikke mindre end 62 omliggende sogne.

Indtil 1721 var Nim ejet af kongen og var en del af Skanderborg rytterdistrikt, men på dette tidspunkt solgte kongen hele herligheden med folk og fæ til nogle driftige købmænd fra Horsens. Den langvarige krig med Sverige var omsider ebbet ud, og nu skulle der skaffes penge til de 240 rytterskoler – Folkeskolens forløber – som var under opførelse rundt om i riget.

Disse første 66 år af en Midtjysk sognehistorie, som omfatter næsten 2000 optegnelser over dåb, konfirmationer, offentlige syndsforladelser, vielser og begravelser, fortæller virkelig egnshistorie.

En historie der er fyldt med glæder og sorger. I løbet af 66 år vies

175 par og der fødes 650 børn. At Maren Lauritzdatter har voldt præsten hr. Skytte kvaler, bærer kirkebogen også tydeligt præg af.

Maren bliver ægteviet til Peder Jensen Mahler fra Horsens den 22. november 1766. Hun optræder under »Fødte« i Nim 1771, 1775, 1778 og 1786. Uheldigvis er det hver gang med et »Uægte Barn« – og det kan ikke helt undgås, at den ellers så skikkelige præst giver ondt af sig under de gentagne syndsforladelser, som han nødsages til at give.

Med hensyn til uægte børn er det i øvrigt tankevækkende at se, hvordan den tvungne kyskhed, som folket levede i under statspietismen 1735-1760, gradvist udvikler sig til en større tøjlesløshed i tiden frem til bondefrigørelsen kun 35 år senere. Der sker i denne periode en tredobling i antallet af børn, der årligt fødes uden for ægteskabets beskyttende rammer.

Blandt næsten 600 døde læser man om Jens Væver, der mister livet i vinteren 1767, da hans bøssepibe eksploderer. Børnekoppe-epidemi bortriver ti børn i 1769 og tolv i 1779. Den 53-årige Søren Tangor brækker halsen i 1789, da han falder af hesten.

Samme år dør en elsket præst, han er den sidste, der begraves inde i kirken og får et smukt eftermæle. Kromanden, den 45-årige Hans Sørensen fra Brøstenbro, forulykker i 1799 med vogn og heste. 26-årige møllersvend Christen Christoffersen drukner i vinteren 1801 under arbejdet ved vandmøllen og efterlader sig en frugtsommelig kone og et lille barn. 7 kvinder dør i barselseng inden for 18 år.

Når folketællingen fra 1787 viser, at der kun var 46 familier i sognet med i alt 191 sjæle, fornemmer man, at der ikke var så langt mellem liv og død i de tider.

Samlingen omfatter foruden Nim kirkebog 1748-1814 et detailkort over Nim og de 63 familierelaterede sogne med tilhørende register og henvisninger. Som en særlig håndsrækning til slægtsforskerne er samtlige familier i Nim optegnet både i 1787 og 1801 – vore to første folketællinger.

De sidste sider i heftet beretter om 27 præster, der har virket i Nim siden reformationen i 1536.

Til dette er føjet nogle historiske glimt fra Nims præstegårdshistorie. Det hele koncentreret i et letlæseligt hefte på 32 sider, som er en guldgrube for dem, med slægt fra dette område. □

red.

Thorvaldsen og Kristus

Ingen billedhugger er mere kendt i Kirken end danskeren Bertel Thorvaldsen, skaberen den klassiske Kristus-statue, der er opstillet i Vor Frue Kirke i København – og som flot kopi i Besøgscentret på Tempelpladsen i Salt Lake City. Men hvem var egentlig denne Thorvaldsen, og hvordan blev Kristus-statuen til?

Ligesom det er tilfældet med Jesus Kristus, så kender vi ikke med sikkerhed Thorvaldsens fødselsdag. Han fejrede 8. marts som sin fødselsdag, men det var den dag, hvor han første gang kom til sit elskede Rom. I sine gamle dage påstod han at være født 19. november 1770. Han fortalte den gamle komtesse Stampe, at han begyndte på Det Kongelige Kunstakademi som 12-årig, men vi ved med sikkerhed, at han begyndte sin elevtid dér i 1781, hvilket giver 1768 som fødselsår. Så er vi straks mere sikre på dødstidspunktet: 24. marts 1844; tre måneder før drabet på Joseph Smith den 27. juni 1844!

Bertel Thorvaldsen, malet af C.W. Eckersberg, Tilhører Kunstakademiet

Hvem var denne Thorvaldsen?

Christoffer Wilhelm Eckersbergs portræt af ham fra 1814 lader antyde en guddommeligt inspireret kunstnertype, helt i tidsånden med dens romantiske heltedyrkelse, der i de år nærmede sig en materialiseret helgendyrkelse. Holder Eckersbergs billede for en nærmere kritisk vurdering i den historiske virkeligheds belysning?

Det var fra starten bestemt, at den lille Bertel skulle følge i sin faders fodspor. Han kom ligesom H.C. Andersen fra trange kår og var søn af den islandske billedskærer, Gotskalk Thorvaldsen, og Karen Dagnes (kaldet Grønlund). I et samfund med store hindringer for at stige socialt var det derfor ikke indlysende, at han skulle blive tidens store, internationale kunstner.

Modsat H.C. Andersen havde Thorvaldsen en naturlig autoritet, der fuldstændigt fortrængte den kulturelle fernis og gav en selvfølgelig gennemslagskraft i både sociale og personlige sammenhænge. Han lå ikke under for nogen eller noget, men bevarede sit storsind i alle livets fortrædeligheder, som heller ikke han undgik: Han forblev ugift, men fik i Rom to børn, sønnen Carlo Alberto (1806-11) og Elisa (1813-46), med Anna Maria Magnani, som ikke kunne skilles fra sin mand i det katolske Rom. Elisa formåede at fylde det tomrum, sønnen Carlos altfor tidlige død efterlod sig i Thorvaldsens bevidsthed.

København og Rom

Thorvaldsen blev som sagt optaget på Kunstakademiet i København som ganske ung i erkendelse af hans usædvanlige talent for at tegne. Her blev han snart påvirket af maleren Nicolai Abildgaard (1743-1809), hvis indflydelse tydeligt fremgår af relieffet, »Apostlene Peter og Johannes helbreder en halt foran templets port«, der gav Thorvaldsen »den store guldmedalje«. Abildgaard blev Thorvaldsens betydeligste mentor og beskytter på Akademiet. Han inddrog Thorvaldsen i sine egne opgaver og formidlede, at han fik mulighed for at modellere statsminister A.P. Bernstorffs portræt og derved fik adgang til landets mest indflydelsesrige kredse.

I august 1796 rejste Thorvaldsen til Rom. Her fik han snart sit internationale gennembrud, stærkt inspireret af Jacoba Schubart ved sine gentagne ophold i villaen på Montenero ved Livorno, hvor hun boede med sin mand, den danske gesandt i Italien, baron Herman Schubart. Han fik i høj grad praktisk betydning for Thorvaldsen, idet han via familieskab med de mest betydende kredse i Danmark formidlede kontakter hertil. Første bestilling til Danmark blev en dåbefont til Brahetrolleborg Kirke, som var bestilt af baronens søster, grevinde Schimmelmann, gift med landets statsminister, Ernst Schimmelmann. I 1805 blev Thorvaldsen – skønt han var fraværende – udnævnt til professor på Kunstakademiet i København. I 1807 kom rækken af bestillinger fra Slotsbygningskommissionen, der forestod genopbygningen af Christiansborg Slot. Et foreløbigt højdepunkt i berømmelse nåede han med udførelsen på ganske kort tid af det 35 m lange relief *Alexander den Stores indtog i Babylon* (1812) til et rum i Palazzo del Quirinale, der udsmykkedes i forbindelse med Napoleon I's forventede ankomst til Rom. Relieffet er stadig opsat i gips på dette sted. Marmorudgaver blev senere udført til Villa Carlotta ved Como Søen og til Christiansborg.

Årene 1810-1820 betegnes som

Thorvaldsens Kristus-statue.

»den klassiske periode« i Thorvaldsens kunst, fordi værkerne i denne periode er tættest inspireret af klassisk græsk kunst og derved også er tættest på vores begreb om »det klassiske«: Den fuldendte harmoni og balance og et skulpturelt sprog præget af stor enkelthed. Af værker fra denne periode kan nævnes *Venus* (1813-16), Gravmonument for Philipp Bethmann-Hollweg (1814), relieffterne *Dagen* og *Natten* (1815, udført i marmor i mange eksemplarer allerede i Thorvaldsens levetid), *De tre Gratier* (1817-18). Et i sit formsprog atypisk værk fra denne periode er skulpturen *Håbets Gudinde* (1817), inspireret af arkaisk skulptur, og udført i de år, hvor Thorvaldsen for Ludwig I rekonstruerede en arkaisk figurgruppe fra Aphaia Templet på Ægina.

I juli 1819 rejste Thorvaldsen til København for at afslutte forhandlinger om værker til de nye bygninger, der var under opførelse efter brandene i 1794-95 og det engelske bombardement af byen i 1807. Til Københavns domkirke Vor Frue fik Thorvaldsen bestilling på statuerne af Kristus og Apostlene.

I december 1820 var Thorvaldsen igen i Rom. Der kom i den efterfølgende periode og frem til afrejsen fra Rom i 1838 bestillinger fra flere lande på store monumenter, blandt dem statuen af astronomen, Nicolaus Copernicus (1822), som blev opstillet i Warszawa, statuen af Friedrich Schiller, der blev opstillet i Stuttgart (1836), rytterstatuen af Prins Jozef Poniatowski, rytterstatuen af Kurfyrste Maximilian I til München (1833-35) og statuen af Johann Gutenberg (1833-34), der blev udført af H.W. Bissen efter Thorvaldsens skitse. En meget ærefuld bestilling blev gravmonumentet for Pave Pius VII til opstilling i Peterskirken.

Thorvaldsen er kendt for en række portrætfremstillinger. Der findes beretninger om den lethed, hvormed Thorvaldsen modellerede et portræt direkte foran modellen. Andre gange måtte han støtte portrætfremstillingen på dødsmasker eller på malede og tegnede forlæg.

Efter 40 år i Rom rejste Thorvaldsen – nu en verdenskendt kunstner – til København i 1838 stærkt tilskyndet af tankerne om oprettelse af et museum i fødebyen for originalmodellerne til hans samlede livsværk og for hans udstrakte samlinger af samtidig malerkunst og antikke genstande. Alt blev skænket til København, og Thorvaldsens Museum byggedes fra 1839-48. I sine sidste seks år i København og på herregården Nysø udførte Thorvaldsen en række mindre arbejder. Blandt de større arbejder fra de sidste år er tvillingefriserne til Vor Frue : *Kristi indtog i Jerusalem* og *Kristi vandring til Golgata*.

Hvordan så Kristus ud?

For de sidste dages hellige er Kristus-figuren, flankeret af de tolv apostle, det helt naturlige højdepunkt i Thorvaldsens skabertrang. Helt så indlysende var det ikke for hans samtid, at det netop var ham, der skulle stå for indretningen af Vor Frue, for fromhed og renhed var igen kommet

på mode i kristen billedkunst, og Thorvaldsen stod for det klassiske. Han kom hurtigt i strid med Vor Frues arkitekt, H.C. Hansen, der havde tegnet nicher i hovedskibets vægpiller, hvor apostlene skulle opstilles. Thorvaldsen ville havde sine statuer stående frit og misforstod derfor bevidst målene, så de færdige statuer blev for store til at lade sig placere i nicherne.

Det afgørende spørgsmål var: Hvordan så Kristus egentlig ud? Ingen vidste det! Joseph Smith havde lang tid efter sit første syn fremkommet med nogle beskrivelser, som dog ikke i dag for den troede mormonske billedkunstner kan stå som en egentlig bare nogenlunde dækkende inspirationskilde. Bibelen har så at sige ingen beskrivelse af udseendet, med mindre man tager udgangspunkt i en speciel ikke særligt opløftende kristen fortolkning af Esajas syn, gengivet i kapitel 53.

Tilbage stod så de kunstneriske forbilleder. Man har hæftet sig ved Leonardo da Vincis Kristus-skikkelse i nadverbilledet, hvor Jesus sidder ned! Thorvaldsen havde problemer med figurens armstillingen, indtil han forelagde sit problem for Hermann Ernest Freund (1786-1840), som beklagende slog ud med armene, hvorved problemet automatisk var løst.

Thorvaldsen havde hjælpere til skabelsen af statuerne af Kristus og hans 12 apostle, men de stod opstillet i Vor Frue ved indvielsen i 1829, naturligvis i første omgang kun som gipsafstøbninger. Det tog yderligere ti år, før de blev opstillet som marmorfigurer. De blev kun fremstillet ved storstilet støtte fra Københavns Universitet.

Den 3 ½ meter høje Kristus-figur er senere blevet genstand for efterligninger og kopier af forskellig kunstnerisk kvalitet og i alle størrelser. Det er ikke tilfældigt, at Gabriel Axel i sin filmatisering af Karens Blixens fintfølende fortælling om Babettes Gæstebud, som lægger stor vægt på at være historisk realistisk i skildringen af det sekteriske miljø ved Vesterhavet, et øjeblik lader vort blik falde på en minikopi af Thorvaldsens Kristus-figur, som han har ladet opstillet i den lille sekts præste-, provste- og profethjem. Kristus-figuren skulle oprindeligt være opstillet i Slotskirken, som senere kom til at virke som forbillede for kirken eller nu templet på Priorvej! De sidste dages hellige foretrækker at forstille sig den levende Kristus i denne, trods alt mere beskedne bygning, som for tiden er under ombygning til noget meget, meget mere.
Thorvaldsen havde planlagt skabelsen af statuer af profetskikkelser og reformatorer, men det nåede han ikke, før døden hentede ham. Måske vil en opstanden Thorvaldsen fortsætte sit arbejde; hvem ved? □

Bent Raymond Jørgensen,
Frederiksberg Ward.

Herrens hus er et ordenshus

Går man tilbage i tiden, ses det tydeligt, at mange medlemmer frem til nu er blevet rørt af Elias' ånd. En stor del har med tiden udviklet deres slægtshistoriske forskning til en hobby, hvor de også har lavet kurser uden for kirken. Andre igen er som jeg selv startet på deres slægtsforskning, da vi vidste, at det forventedes af os.

Da jeg blev medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige i februar 1968, var det ikke lige dér, min viden og interesse lå. Men for at være et pligtopfyldende medlem fik jeg hjælp til at få lavet min fire generationers anetavle. Der gik 15 år, før jeg virkelig forstod vigtigheden af at komme til templet selv og blive beseglet til mine forældre. Den stærke åndelige oplevelse dér var medvirkende til, at jeg blev grebet af dette arbejde.

I begyndelse af min kirketid var reglen, at navne, der blev udført arbejde for i templet, kun måtte være i lige slægtslinie: Forældre, bedsteforældre, oldeforældre og videre tilbage, og så deres søskende. Alt andet skulle ikke sendes til templet.

Som årene gik, udviklede det hele sig gevaldigt, specielt i Skandinavien. I 1994 blev vi, der det år var på mission i templet i Stockholm, fortalt, at netop dette tempel lå i toppen med udførelse af tempelordinancer, når man tog antallet af medlemmer i hele tempeldistriktet i betragtning.

Præsident Boyd K. Packer udsendte i april 1995 nye retningslinier. Disse blev få måneder senere bekræftet af Det Første Præsidentskab.

Slægtshistoriske komiteer

Herunder var f.eks., at man i menighederne skulle oprette en slægtshistorisk komité og kalde en slægtshistorisk konsulent til at hjælpe medlemmer, der ikke helt havde fået begyndt på deres slægtsforskning. Efter de nye regler skulle alt, der blev sendt til templet, være på diskette. Ikke alle har jo computer, så det blev komiteens opgave at finde frem til dem i menigheden, der kunne være behjælpelige.

En meget vigtig del af komiteens opgave blev også at organisere hjælp

FOTO: L. KUEHN

Fra venstre: Jens Ditlev Pedersen; centerleder Ella Damgaard, Frederikshavn; Karen Darre, Silkeborg; Brian Kuehn, skriver i templet i Stockholm; Rita M. Takle, Århus Stavs slægtshistoriske konsulent.

i deres menighed til de medlemmer, der ikke havde en ægtefælle til at udføre arbejde for det modsatte køn.

Navne til templet

Der skulle også være en anden orden med hensyn til antallet af medbragte navne. Præsident Boyd K. Packers retningslinier lød:
»Medbring ikke flere navne til templet ad gangen, end du selv, din familie eller dine wardsmedlemmer kan hjælpe dig med i den periode, du er i templet!«

Når alt det praktiske er ordnet inden ankomsten til templet, vil man få et større åndeligt udbytte af sit tempelophold. En tidligere tempelpræsident sagde, at han virkelig så frem til, at organiseringen af det praktiske arbejde blev sat i rammer inden ankomsten til templet. Dermed vil man undgå alle de forstyrrende faktorer, der bidrager til for megen uro i templet – foruden forskellige slags følelser, som kan ødelægge den åndelige atmosfære.

Selv tænker jeg ofte på, når jeg går igennem for et navn i tempelarkivet, at måske er dette navn indsendt af en ældre eller syg søster, der ikke selv har haft mulighed for at komme i templet. Er der noget mere skønt end at være et redskab i Herrens hus?

Tidligere har der været problemer med at få udført arbejdet for alle de navne, der med tiden har hobet sig op i templets arkiv. Men man har besluttet at prioritere navnene fra tempelarkiverne i alle de nye templer, der er blevet bygget i de forløbne år. På denne måde vil der inden så længe kun blive en ventetid på et par måneder, hvor man indtil nu ofte har måttet vente i nogle år.

Mit vidnesbyrd blev meget klart for mig: Herren ønsker, vi også i dette arbejde skal tjene og være vore medmennesker behjælpelige.

Skriveren i templet i Stockholm, Brian Kuehn, oplyste mig, at man i templet i Stockholm har kunnet mærke, at vores forarbejde hjemmefra på forskellige måder har givet gode resultater.

Dette fik mig til at tænke på Himlens første lov: »Lydighed.« □

R. M. Takle, Århus Stavs slægtshistoriske konsulent.

22984 110 EUROPE CENTRAL AREA (DANISH)